

Geom1

Obligatorisk opgave 3

Rasmus Sylvester Bryder

10. maj 2010

Exercise 7, side 56

Lad $\gamma(t) = (\frac{2}{3} \cos^3 t, \frac{2}{3} \sin^3 t)$ for $t \in \mathbb{R}$; γ er klart glat. Der skal bestemmes for hvilke værdier af t , at γ er regulær.

Da $(\sin^3 t)' = 3 \cos t \sin^2 t$ og $(\cos^3 t)' = -3 \sin t \cos^2 t$, vil

$$\gamma'(t) = (-2 \sin t \cos^2 t, 2 \cos t \sin^2 t)$$

for $t \in \mathbb{R}$. Vi har, at $\gamma'(t) = (0, 0)$ hvis og kun hvis $\sin t = 0$ eller $\cos t = 0$; altså hvis og kun hvis $t \in \frac{\pi}{2}\mathbb{Z}$. γ er altså regulær for $t \in \mathbb{R} \setminus \frac{\pi}{2}\mathbb{Z}$.

Der skal endvidere bestemmes en retningsbevarende omparametrisering med enhedsfart på stykket af γ , hvor $t \in (0, \frac{\pi}{2})$. Vi bemærker pr. foregående, at γ er regulær på det stykke, og altså er $g := \gamma|_{(0, \frac{\pi}{2})}$ regulær. Sætning 3.3 giver, at en sådan omparametrisering findes. Vi har for $t \in (0, \frac{\pi}{2})$, at

$$\begin{aligned} \|g'(t)\| &= \sqrt{4 \sin^2 t \cos^4 t + 4 \sin^4 t \cos^2 t} = 2 \sin t \cos t \sqrt{\cos^2 t + \sin^2 t} \\ &= 2 \sin t \cos t, \end{aligned}$$

grundet idiotformlen, og da $\sin t > 0$ og $\cos t > 0$ for $t \in (0, \frac{\pi}{2})$.

Da $(\sin^2 t)' = 2 \sin t \cos t$, er $G(t) = \sin^2 t$ en stamfunktion for $t \mapsto \|g'(t)\|$, og endvidere er $G'(t) > 0$ for $t \in (0, \frac{\pi}{2})$, da $\sin t > 0$ og $\cos t > 0$ for sådanne. G ses let at være glat.

Sætning 2.5 giver nu, at G er bijektiv på $(0, \frac{\pi}{2}) \rightarrow (0, 1)$, thi $(0, 1)$ er billedet af $\sin$ på $(0, \frac{\pi}{2})$ og dermed også af $\sin^2$, samt at den inverse $\phi : (0, 1) \rightarrow (0, \frac{\pi}{2})$ er glat. Nu vil $g \circ \phi$ være en omparametrisering af g . Beviset for sætning 3.3 giver, at den er retningsbevarende og har enhedsfart, thi vores konstruktion er som i beviset.

Vi har nu for $x \in (0, 1)$, at der findes $s \in (0, \frac{\pi}{2})$, så $x = \sin^2 s$; dette medfører, at $\sin s = \sqrt{x}$ og endelig, at $s = \arcsin \sqrt{x}$ (da $\arcsin$ er bijektiv på $(-1, 1) \rightarrow (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$). Vi har altså, at $\phi : (0, 1) \rightarrow (0, \frac{\pi}{2})$ er givet ved $\phi(s) = \arcsin \sqrt{s}$, og dermed vil omparametriseringen af g være givet ved

$$g(\phi(s)) = \left(\frac{2}{3} (\cos \arcsin \sqrt{s})^3, \frac{2}{3} s \sqrt{s} \right)$$

for $s \in (0, 1)$.

Exercise 19, side 58

Lad $\sigma(u, v) = (u \cos v, u \sin v, v)$ (en vindelflade). Arealet af σ over

$$D = \{(u, v) \mid 0 \leq v \leq 1, v \leq u \leq 1\}$$

skal bestemmes; altså

$$A(\sigma, D) = \int_D \|\sigma'_u \times \sigma'_v\| dA.$$

Vi har, at $\sigma'_u(u, v) = (\cos v, \sin v, 0)$ og $\sigma'_v(u, v) = (-u \sin v, u \cos v, 1)$, så

$$\sigma'_u(u, v) \times \sigma'_v(u, v) = (\sin v, -\cos v, u(\cos^2 v + \sin^2 v)) = (\sin v, -\cos v, u).$$

Altså vil $\|\sigma'_u(u, v) \times \sigma'_v(u, v)\| = \sqrt{1 + u^2}$. Lad $(u, v) \in D$. Da vil $0 \leq v \leq u \leq 1$, så $0 \leq u \leq 1$. Endvidere vil $0 \leq v \leq u$. Vi får altså, at

$$D \subseteq \{(u, v) \mid 0 \leq u \leq 1, 0 \leq v \leq u\}.$$

Den anden inklusion fås analogt. Derfor fås nu ved at benytte sætning 3.7, idet $(u, v) \mapsto \sqrt{1 + u^2}$ er kontinuert, at

$$A(\sigma, D) = \int_D \|\sigma'_u \times \sigma'_v\| dA = \int_0^1 \int_v^1 \sqrt{1 + u^2} du dv = \int_0^1 \int_0^u \sqrt{1 + u^2} dv du.$$

Da er arealet udtrykt som to ens dobbeltintegraler. Vi beregner det sidste:

$$\begin{aligned} A(\sigma, D) &= \int_D \|\sigma'_u \times \sigma'_v\| dA = \int_0^1 \int_0^u \sqrt{1 + u^2} dv du \\ &= \int_0^1 u \sqrt{1 + u^2} du = \frac{1}{2} \int_1^2 \sqrt{w} dw = \frac{1}{2} \left[\frac{2}{3} w^{3/2} \right]_1^2 = \frac{2\sqrt{2} - 1}{3}, \end{aligned}$$

idet vi benytter substitutionen $w = 1 + u^2$, som er bijektiv på $\mathbb{R}_+$, så $\frac{dw}{du} = 2u$.

Exercise 9, side 56

Lad $\beta = \gamma \circ \phi : J \rightarrow \mathbb{R}^n$ være en retningsbevarende omparametrisering af $\gamma : I \rightarrow \mathbb{R}^n$, hvor $I, J \subseteq \mathbb{R}$ er åbne (dvs. $\phi : J \rightarrow I$ er glat og bijektiv med glat invers) og antag, at både β og γ har enhedsfart. Der skal vises, at der findes $c \in \mathbb{R}$, så $\phi(s) = s + c$ for alle $s \in J$.

Vi har nemlig grundet kædereglens, at $\beta'(s) = \gamma'(\phi(s))\phi'(s)$ for $s \in J$. Ved at tage normer på begge sider, får vi, at $\|\beta'(s)\| = 1$ og $\|\gamma'(\phi(s))\| = 1$ pr. antagelse, så $|\phi'(s)| = 1$ ligeså (ϕ er en funktion $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$). Da β er retningsbevarende, er $\phi'(s) > 0$, så $\phi'(s) = 1$.

Da ϕ og funktionen $s \mapsto s$ på J er stamfunktioner til ϕ' , findes $c \in \mathbb{R}$, så $\phi(s) = s + c$, hvorpå fås det ønskede. Hvis $I = (a, b)$, vil J da være på formen $J = (a - c, b - c)$, thi ϕ er bijektiv.

Hvis ϕ var antaget retningsvendende, ville vi med samme udregninger finde, at $\phi'(s) = -1$, så $\phi(s) = -s + d$ for et $d \in \mathbb{R}$. J ville da være på formen $J = (c - b, c - a)$, hvis $I = (a, b)$.